

Perspektivinsamling för Stenhamra Centrum

Funktioner – Identitet – Trygghet

Under hösten 2019 genomfördes perspektivinsamlingar med föreningar, affärsidkare, förtroendevalda, skolungdomar och andra intressenter för att lyssna in hur Stenhamra centrum bäst kan utvecklas. Här följer en sammanställning av alla synpunkter och idéer som deltagarna presenterade.

Medverkande:

Boende i Stenhamra, Centerpartiet, Citronfjärilarna Stenhamraskolan, Coop Färingsö, Ekerö Bostäder, elever Uppgårdsskolan, fastighetsägare, Funktionshinderrådet, Fritidsklubben, Fritidsgården, Fritidsgårdens personal, Fokusgrupp Trygghet, Färingsö församling, Färingsö församlings sopplunchdeltagare, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, näringsidkare i Stenhamra, Plattform Stenhamra, PRO, SKÅ IK, SPF, Stenhamra språkcafé Stenhuggarbyn, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, boende på Söderströmsgården, webbenkät-deltagare, väg- och samfällighetsföreningar, Ö-partiet.

Funktioner

Stenhamra idag

I Stenhamra idag nämns Coop, biblioteket och pizzerian som de mesta välbesökta platserna. Boende utnyttjar den samhällsservice som finns i form av skola, vårdcentral, posthantering med mera, samt uppskattar närheten till omkringliggande grönområden, vattnet och de möjligheter till rekreation som dessa områden medför.

Vad önskas i framtiden?

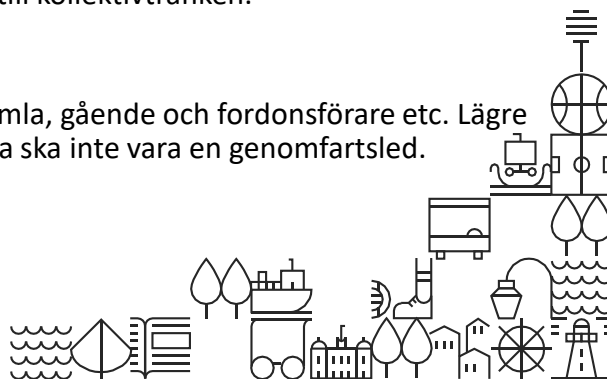
En lättförståelig parkeringssituation där alla får plats.

Parkeringar önskas, fler och till alla. De ska vara lättillgängliga och fungera för många olika behov. Behov som nämnts är bland annat handikapparkeringar och laddplatser för elbilar. Placering och utformning av parkeringsplatserna får gärna harmonisera med övrig bebyggelse. Det finns även ett uttryckt önskemål om infartsparkering i anslutning till kollektivtrafiken.

En tryggare trafiksituation för alla

Trafiken i Stenhamra ska kännas trygg för alla: barn, gamla, gående och fordonsförare etc. Lägre hastigheter och färre bilar i centrum önskas. Stenhamra ska inte vara en genomfartsled.

Bredare vägar till och från centrum.

Förbättrad kollektivtrafik

Många önskar en utveckling av kollektivtrafiken. Gärna genom fler turer. Dessutom nämns fler matarbussar. Vink- eller ringlinje har getts som förslag. Många vill att kollektivtrafiken ska vara lätt att förstå. En bättre placerad, varm och lättillgänglig busshållplats eller väntsal önskas samt ett tydligt taxistopp för färdtjänst. En tryggare placering av busshållplatserna har lyfts där motsvarande busshållplatser åt vardera riktning placeras mittemot varandra.

Mer plats för cykel och gångtrafikanter

Generellt efterfrågas ett gång- och cykelperspektiv. Någon enstaka nämner att beteenden och attityder bör förändras så att bilanvändandet minskar. Många önskar att befintliga cykelvägar rustas upp samt att Stenhamra får fler gång- och cykelvägar. Fler övergångsställen samt handikappanpassade trottoarer ges som förslag. Flera lyfter att en del av de befintliga övergångsställena är felaktigt placerade. Det saknas övergångsställen på ställen där många korsar och det finns övergångsställen där nästan ingen passerar.

Ett grönare Stenhamra centrum

Något som flertalet Stenhamrabor nämnt som viktigt är grönska. En genomgående växtlighet i centrum efterfrågas av många som deltagit i perspektivinsamlingen. Träd, blommor, vattenspegel och/eller fontän nämns som önskemål. Även sittplatser, skulpturer och fler promenadstråk återkommer som önskemål om än i mindre utsträckning än de tidigare. Därutöver nämns exempelvis en allé samt en önskan att bevara befintliga grönområden och pulkabacken.

Mer av allt i centrum

Majoriteten av respondenterna önskar mer service och fler verksamheter i centrum. Till exempel uttrycks ett stort behov av caféer, restauranger, butiker och mataffärer. Många föreslår att centrum ska innehålla ett systembolag.

Flera påpekar att servicefunktioner såsom butiker bör placeras i bostadshusens bottenplan. Det finns även förslag på kontorshotell och en önskan om billiga verksamhetslokaler för företagare.

Det finns en genomgående önskan efter en mer levande samhällsservice. Många efterfrågar vårdfunktion, apotek och/eller bensinstation. Ett färre antal nämner behovet av polisstation, ordningsvakter och posthantering. Dessutom nämns ett lokalt socialkontor och en kommunfilial som önskemål.

Lokaler för teater, bio och bowling är återkommande önskemål. Djur i centrum och ett rosa badhus i vilket man kan bada i choklad nämns en gång.

Många uttrycker ett behov av ett aktivitetshus vars lokaler bör kunna rymma olika verksamheter samt fungera som mötesplats. En del efterfrågar en friidrottsanläggning och andra en idrottshall. Gym, ute-gym, friskvårdslokaler, lekplats och skridskoplan har kommit upp flertalet gånger som förslag på platser för aktivitet. Men även gräsplan, skatepark, parkour och badhus. Vid stranden som ligger utanför planområdet önskas av någon ett badställe och av någon annan möjlighet att hyra båt/kanot.

Platser att mötas på

Offentliga mötesplatser och platser för spontana möten är mycket efterfrågade i Stenhamra. Som oftast efterfrågas ett torg, en park eller en yta för lek och liv. Deltagare i alla åldrar önskar en plats där generationer kan mötas. Ett konkret förslag på kombinerad förskola och seniorboende har lyfts. Unga såväl som gamla önskar även ett bredare utbud för ungdomar i form av fler möjligheter till aktiviteter och fler platser att hänga på. Hängplatser med tak lyfts som ett önskemål i flera av perspektivinsamlingarna.

Miljö i gaturummet

Fler papperskorgar återkommer som ett önskemål. Likaså tillgängliga och fräscha offentliga toaletter.

Även avfallscontainers och tillgänglig återvinning nämns.

Ett tillgängligt Centrum

När det kommer till tillgänglighet och promenadstråk önskas av många ett helhetsperspektiv för hela centrumet. Befintliga vägar beskrivs återkommande som gropiga och i behov av upprustning. Det har även lagts fram mer specifika önskemål för att tillgodose olika tillgänglighetsbehov, som till exempel avfasade kanter på trottoarerna och uteslutandet av platåer. Någon nämner att vårdcentralen behöver ligga mer tillgängligt.

Fler och mer varierande boendeformer

När det kommer till bostäder så önskas fler bostäder av många. Samt att de anpassas efter behov och erbjuder varierande boendeformer. Många önskar bostäder specifikt för äldre och unga. Förslag på moderna trähus, punkthus, solpaneler och energitänk har lämnats. Samt ett önskemål på att bostädernas placeras så att de skapar liv. Några enstaka har uttryckt att de inte vill ha några fler bostäder alls.

Turism

Ett förslag på att möjliggöra för turism har förts fram. Ett annat förslag gavs för bättre skyltning av omkringliggande besöksmål och sevärdheter.

Identitet

Önskad identitet för Stenhamra

Viktigast av allt för många och något som ofta återkommer är vikten av att ta vara på och förfina det som redan finns. Stenhamrabor vill behålla bykänslan och allt det lantliga. Återkommande önskemål är också att låta identiteten vara förankrad i Stenhamras ursprung av lantlig bruksort samt koppla samman centrum med omkringliggande värden som till exempel Stenbrottet.

Många nämner att Stenhamra är en liten tätort. Det finns en önskan om att nya byggnader inte blir för höga utan småskaliga och inte utav storskalig stadskaraktär. Många önskar att husen inte ska ha fler än 3-4 våningar. Några föreslår även högre hus. En person har föreslagit att vi ska bygga ett högt trähus (som ett utropstecken!) mitt i centrum med små lägenheter, värmeväxlare och tillvaratagande av husets värme som finns i varmvatten och vatten från hushållsmaskiner. Många vill också att nya byggnader ska smälta in i befintlig miljö.

Ett flertal nämner att Stenhamra bör sättas på kartan och bli en knutpunkt som kanske till och med är jämbördig med Ekerö Centrum. Någon enstaka beskriver behovet av att Stenhamra blir en plats som folk vill flytta till och stanna kvar i. Dessutom nämns ett levande centrum, småbutiker kopplade till ortens historia och att Stenhamrakänslan och karaktär ska finnas i serviceombud, som viktiga för identiteten.

Vad är Stenhamras identitet idag?

Stenhamra upplevs idag av många som en liten, lantlig och lugn plats med vackra omgivningar, där alla känner alla och det är nära till allt. Det ses som en gammal bruksort, ett utpräglat villaområde och en typisk förortsplats. Det anses i centrum och omkringliggande områden finnas många starka lokala näringsidkare. Omgivningarna runtomkring centrum benämns återkommande som vackra.

Stenhamra anses även vara något dött, ödsligt, eftersatt och slitet. Många kallar det en sovstad och beskriver det som en plats som glömts bort. Från olika håll nämns att det är ett växande samhälle utan tydlig identitet. Det finns en upplevelse av att centrumets faktiska kvalitéer och ursprung inte märks av.

Andra beskrivande ord som dyker upp, om än mer sällan, är genomfartsled, mångkulturellt, utspritt och tråkigt.

Trygghet och trivsel

Hur upplevs Stenhamra idag?

Stenhamra beskrivs genomgående som tryggt under dagtid och otryggt på kvällar och helger. Ofta återkommande beskrivningar är otrevligt, nergånget, undermålig belysning och mörkt.

En del platser beskrivs som särskilt mörka och outnyttjade. Exempel på sådana platser är: Pumpplan, Idrottsytan nedanför Stenhamraskolan, Stenhamraskolans skolgård, området kring lastkajen bakom Coop, skogsområdet samt vägen mellan scoutgården och kyrkan. En del platser omnämns också som otrygga utifrån ett trafikperspektiv, till exempel, busshållplatsen, cykelbanan som abrupt tar slut och återvinningens placering vid Coop.

Hur gör vi Stenhamra tryggare?

Ljusare och mer belysning

I alla perspektivinsamlingar uttrycks ett behov och en önskan om ett väl belyst centrum. Även lägre belysning nämns av någon som ett önskemål.

Utformning

Många önskar en vacker, underhållen och tilltalande miljö och gröna inslag. Ofta påtalas behovet av att bygga bort gömda platser och/eller skapa trygga trafiklösningar. Öppet och ljust återkommer som önskemål vid ett flertal tillfällen.

Enstaka synpunkter för att skapa förutsättningar för framtida utbyggnad, gångstråk som binder samman och mindre trafikrutor i centrum har lämnats. Någon önskar en centralt placerad parkering som då bidrar till mer rörelse i centrum. Någon efterfrågar nydanande utformning och exklusivitet.

Rent konkret önskas en bättre placerad busshållplats som skapar trygghet, vackra ramper, varma bänkar på vintern, träd istället för buskage och centrala parkeringsplatser. Att motionscyklar i gymmet placeras mot fönster, med utsikt över centrum är också ett konkret förslag som lämnats in.

Mer liv och rörelse

Platser för interagerande möten vad gäller ålder, härkomst och funktioner efterfrågas. Fler människor i rörelse nämns av många som viktigt och det föreslås kunna uppfyllas genom fler aktiviteter dag- och kvällstid. Näringsliv, föreningsliv och vuxennärvaro återkommer som behov. Många önskar mer aktiviteter för ungdomar kvällstid. Ett barnperspektiv i planarbetet efterfrågas.

